

Arhitectura Sistemelor de Calcul

Universitatea Politehnica Bucuresti
Facultatea de Automatica si Calculatoare

cs.ncit.pub.ro

curs.cs.pub.ro

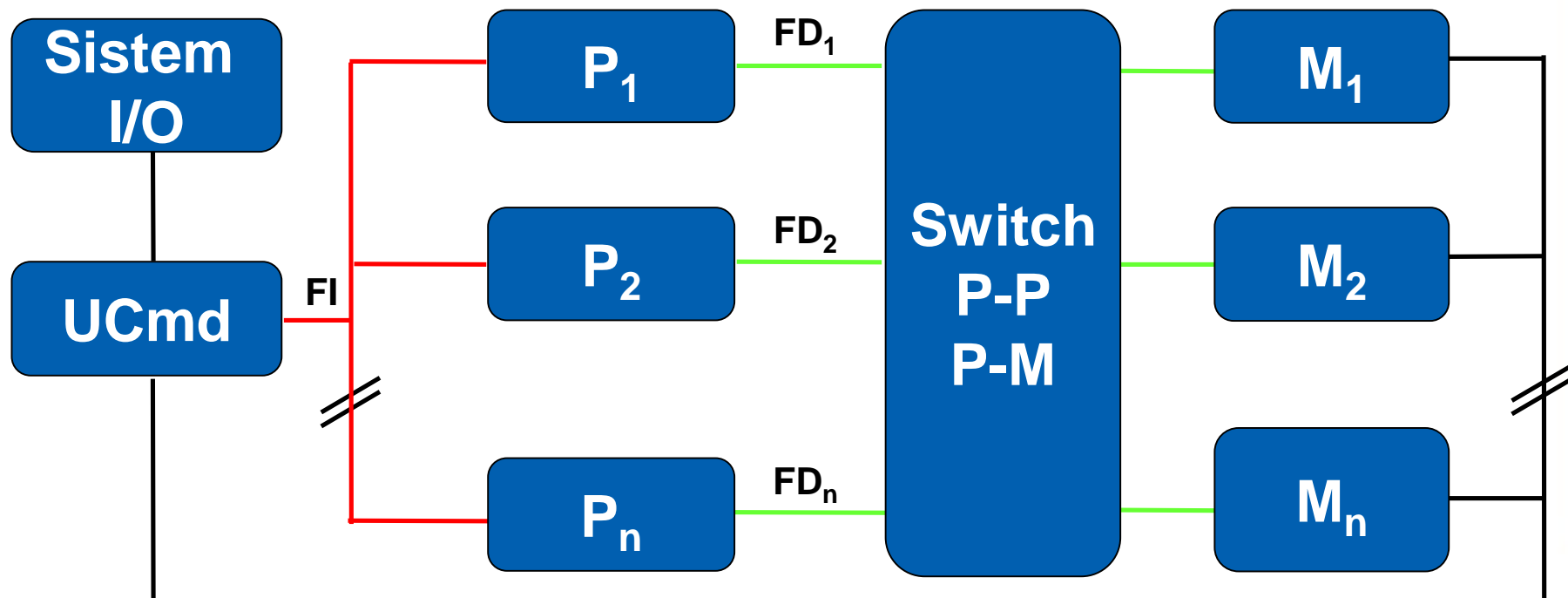
- Structura SIMD
- Setul de Instructiuni Masina SIMD
- Implementarea Salturilor Conditionate in Structura SIMD
- Organizarea Datelor in Structura SIMD

Structura SIMD

3

- Arhitecturile SIMD sunt adecvate prelucrarilor vectoriale:
  - O singura UCmd
  - Mai multe procesoare aritmetice si module de memorie
  - Retea de comutatie P-P & P-M
- Structuri adecvate prelucrării vectoriale → esentiala organizarea algoritmului de calcul
- Pentru aplicatii neorientate pe aplicatii vectoriale → ineficiente

Structura SIMD - Componente

4

- **UCmd:** Citeste, interpreteaza si executa instructiuni de control
  - Trebuie sa aiba registre generale rapide, unitate de prelucrare si memorie locala
  - Executa si instructiunile de ramificatie (nu ca P_i)
- **P_i :** Sunt sincronizate la nivel de instructiune → fiecare procesor lucreaza pe un alt set de date
  - Trebuie sa aiba registre locale
- **M:** Formata din n module
  - Contine instructiuni (de comanda & prelucrare) si date

Structura SIMD - Componente

5

- **Instructiuni:**
  - De control → executate pe UCmd
  - De prelucrare vectoriala → executate de P_i
  - Fluxul de instructiuni e similar cu cel din sisteme secventiale
- **Registre index:**
  - Globale → in UCmd; afecteaza cu aceeasi cantitate adresa operanzilor
    - Accesul pe linii
  - Locale → in fiecare P_i ; pot fi independente si se refera la zona de memorie M_i asociata fiecarui procesor
    - Acces pe coloane
    - Altfel se poate ajunge la secventialitatea accesului la date!

- Structura SIMD
- Setul de Instructiuni Masina SIMD
- Implementarea Salturilor Conditionate in Structura SIMD
- Organizarea Datelor in Structura SIMD

Exemplu – Inmultirea de Matrice

7

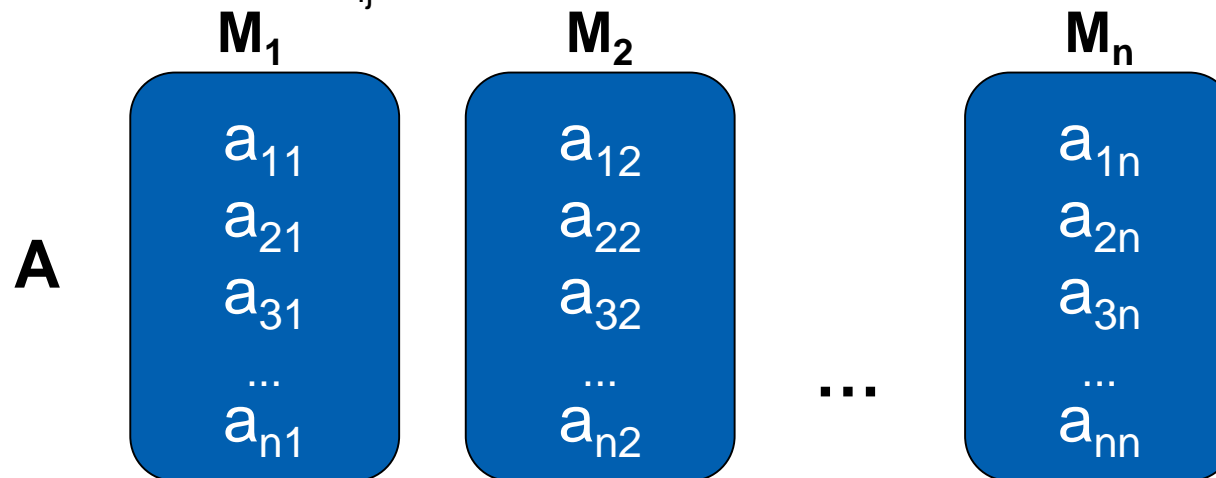
- Problema: $A[n, n]$, $B[n, n]$, $C = A \times B$
- Considerand $(0 \leq k \leq n - 1) \rightarrow$ se opereaza pentru toti indicii k simultan, adica se calculeaza pe linii

for $j = 0$ **to** $n - 1$

$$c_{ik} = c_{ik} + a_{ij} * b_{jk} \quad (0 \leq k \leq n - 1)$$

end j loop

- Elementele unei linii sunt in module diferite de memorie!
- Aceeasi discutie cu a_{ij} care nu depinde de k ! (Curs 5)

- Matricele B & C sunt aranjate similar
- Linia rezultat: $c_{i1}, c_{i2} \dots c_{in}$ este calculata in paralel pe $P_1, P_2 \dots P_n$

Setul de Instructiuni Masina SIMD

8

- P_i are un registru acumulator $ACC_i \rightarrow$ info locala; **UCmd** are un registru index $INDEX[i]$
- **Instructiuni masina cu vectori:** ($0 \leq k \leq n - 1$)
  - Incarcare:
    - vector: $LOAD\ A \quad ;ACC[k] \leftarrow A[0,k]$ (pentru vectori e suficient $A[k]$)
    - vector indexat: $LOAD\ A[i] \quad ;ACC[k] \leftarrow A[INDEX[i],k]$
  - Memorare:
    - vector: $STO\ A \quad ;A[0,k] \leftarrow ACC[k]$
    - vector indexat $STO\ A[i] \quad ;A[INDEX[i],k] \leftarrow ACC[k]$
  - Adunare vector: $ADD\ A[i] \quad ;ACC[k] \leftarrow ACC[k] + A[INDEX[i],k]$
  - Inmultire vector: $MUL\ A[i] \quad ;ACC[k] \leftarrow ACC[k] * A[INDEX[i],k]$
  - Difuzie scalara: $BCAST\ i \quad ;ACC[k] \leftarrow ACC[INDEX[i]]$ (1 perioada de ceas)
- $[INDEX[i], k]$ e organizarea pe linii; $[k, INDEX[i]]$ e organizarea pe coloane
- Instructiunile sunt similare SISD (von Neumman) cu diferenta k-ului ce indica paralelismul

Instructioni de Ciclare & Comparare

9

- Instructioni referitoare le registre INDEX:
  - Incarcare:
    - ENXC i, ct   ;INDEX[i] $\leftarrow$ ct
    - LDNX i, Adr   ;INDEX[i] $\leftarrow$ MEM[Adr]
  - Incrementare:
    - INCX i, ct   ;INDEX[i] $\leftarrow$ INDEX[i] + ct
  - Compara index & salt la adresa:
    - CPNX i, j, Adr   ;if INDEX[i] < INDEX [j]
   ;   then Jump Adr
   ;else continue
- Adresele de genul A[i], B[j] sunt adrese indexate cu continutul unui registru INDEX de pe UCmd

Exemplu - Inmultire de Matrice

10

```
for j = 0 to n - 1
```

```
     $c_{ik} = c_{ik} + a_{ij} * b_{jk} \quad (0 \leq k \leq n - 1)$ 
```

```
end j loop
```

- j si n sunt incarcate in doua registre INDEX
- i provine din bucla mare a inmultirii

	ENXC j, 0	;INDEX[j] = 0
	LDNX n, adrN	;la adrN se afla valoarea n
adr:	LOAD A[i]	;ACC[k] ← A[INDEX[i],k]
	BCAST j	;ACC[k] ← ACC[INDEX[j]] (f important!)
	MUL B[j]	;ACC[k] ← ACC[k] * B[INDEX[j],k]
	ADD C[i]	;ACC[k] ← ACC[k] + C[INDEX[i],k]
	STO C[i]	;C[i] ← ACC[k] (depunere rezultat)
	INCX j, 1	;INDEX[j]++
	CPNX j, n, adr	;salt la "adr" cand e cazul

Cum credeti ca este alocat B-ul in memorie?

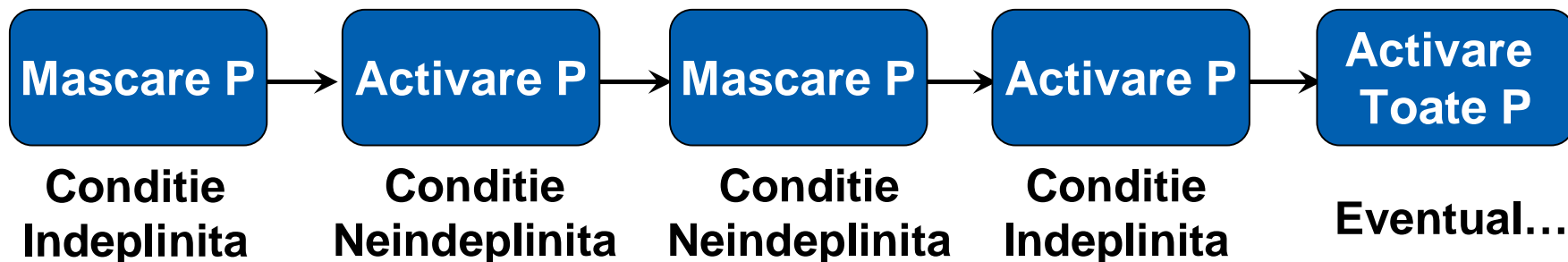
- Structura SIMD
- Setul de Instructiuni Masina SIMD
- Implementarea Salturilor Conditionate in Structura SIMD
- Organizarea Datelor in Structura SIMD

Implementarea Salturilor Conditionate

12

- In sistemele SIMD salturile conditionate se implementeaza prin divizarea fluxului de instructiuni (doar 1FI posibil!)
  - Un flux pentru conditia indeplinita
  - Alt flux pentru conditia neindeplinita
  - Cele doua FI se executa la momente diferite de timp si secvential! → paralelism $n/2$
  - Pentru implementarea acestor salturi conditionate se vor utiliza operatii de mascare a activitatii procesoarelor P_i :

Mascare/Activare Procesoare

13

- Se considera cate un bit de mascare asociat fiecarui procesor P_i , intr-un registru de masca (n biti): $P_i \leftrightarrow \text{MASK}[i]$:
  - $\text{MASK}[i] = 1 \rightarrow$ procesorul P_i functioneaza
  - $\text{MASK}[i] = 0 \rightarrow$ procesorul P_i in asteptare & nu executa operatia curenta
- Operatiile de testare a mastilor se fac in fiecare P si rezultatele $\rightarrow$ Reg Index din UCmd $\rightarrow$ necesare instructiuni logice & de acces la registre Index:
  - Pt stabilirea de conditii
  - Pt implementarea salturilor
  - Lucru cu registre de masti (mascarea efectiva)

Instructiuni cu Registre de Masti

14

- Compara vector:
  - CLSS A, i ;if ACC[k] < A[0,k] then
; INDEX[i].bit_k ← 1
  - CEQL A, i ;else INDEX[i].bit_k ← 0
;similar doar cu conditia '=' si nu '<'
- Ramificatie fortata:
  - BRALL i, Adr ;Salt la Adr numai daca INDEX[i] = 1
  - BRNON i, Adr ;Salt la Adr numai daca INDEX[i] = 0
- Operatii logice:
  - AND/OR/XOR i, j ;INDEX[i] ← INDEX[i] op INDEX[j]
- Complementare index:
  - CMP i ;INDEX[i] ← NOT INDEX[i]

Instructioni cu Registre de Masti (cont)

15

- Incarca/Memoreaza masca de la index:
  - LDMSK i   ;MASK $\leftarrow$ INDEX[i]
  - STMSK i   ;INDEX[i] $\leftarrow$ MASK
- Mentionarea/extragerea primului bit (prioritatea):
  - FRST i   ;if INDEX[i] $\neq$ 0 then
  ;   ramane nemodificat
  ;else   primul bit 1 ramane asa & restul
  ;   de biti 1 se trec pe 0
  - FRST se foloseste cand o parte din Procs indeplinesc o conditie si trebuiesc activate
  - NXFIR i   ;INDEX[i] = indicele primului bit 1
  ;if INDEX[i] = 0 then INDEX[i] = 1 (FFF...)
  - NXFIR se utilizeaza in colaborare cu BCAST

Exemplu - Normalizarea unei Matrice

16

- Normalizarea prin inlocuirea $A[i,j] \leftarrow A[i,j]/A[0,j]$ cu $A[0,j] \neq 0$:

```
for i = 1 to n - 1
    if (A[0,j] != 0) then  $A_{ij} /= A_{oj}$  ( $0 \leq j \leq n - 1$ )
end i loop
```

- Fie $M[j] = (A[0,j] \neq 0)$ in corespondenta cu mastile P_i :

```
for i = 1 to n - 1
     $A_{ij} /= A_{oj}, M[j]$ 
end i loop
```

ENXC i, 1	;INDEX[i] = 1 (contor)
SUB ACC	;resetezi toate ACC-urile (XOR AX, AX)
CEQL A, M	;if ACC[k] = A[0,k] then bit k din INDEX[M] = 1
	; else bit k din INDEX[M] = 0
CMP M	;INDEX[M] $\leftarrow$ NOT INDEX[M] (masca ok?)
LDMSK M	;incarcam masca & activam procs
LDNX n, adrN	;la adrN e valoarea n
adr: LOAD A[i]	;ACC[k] $\leftarrow$ A[INDEX[i],k]
DIV A	;doar pe procs unde MASK = 1
STO A[i]	;A[i] $\leftarrow$ ACC[k] (depunere rezultat)
INC i, 1	;INDEX[i]++
CPNX i, n, adr	;salt la "adr" (sfarsitul ciclului)

- Structura SIMD
- Setul de Instructiuni Masina SIMD
- Implementarea Salturilor Conditionate in Structura SIMD
- Organizarea Datelor in Structura SIMD

Organizarea Datelor in Structura SIMD

18

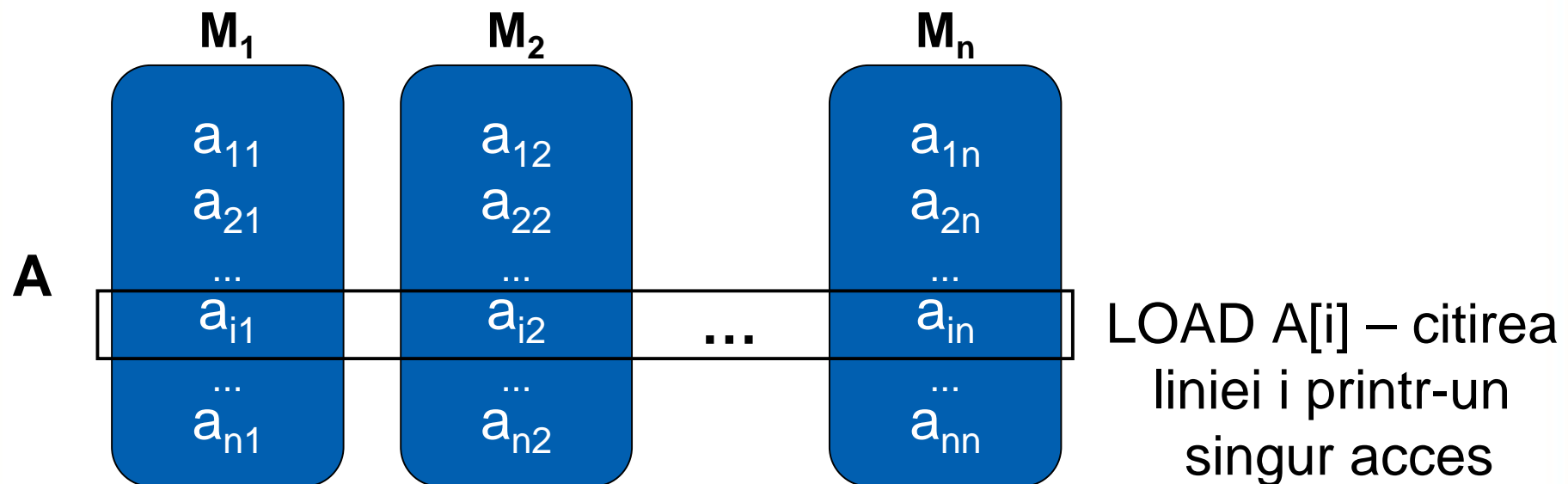
- Probleme:
  - Repartizarea in memoriile M_i & accesul paralel
  - Citirea vectorilor intr-o **singura instructiune**
  - La matrice: acces la linii si la coloane → necesara transpunerea/deplasarea datelor?
- Memoria:
  - Poate face cel mult un acces la un ciclu de lucru
  - n operanzi in n module diferite pot fi cititi simultan
  - Defavorabila plasarea in acelasi modul al operanzilor → citirea va fi secventiala in n cicli de acces!

Reprezentarea Directa pe Linii

19

- Matrice $A[n,n]$ & structura SIMD (n procs/memorii)
- Cu acces simultan la liniile matricei:
  - Acces paralel la linii
  - Acces secvential la coloane

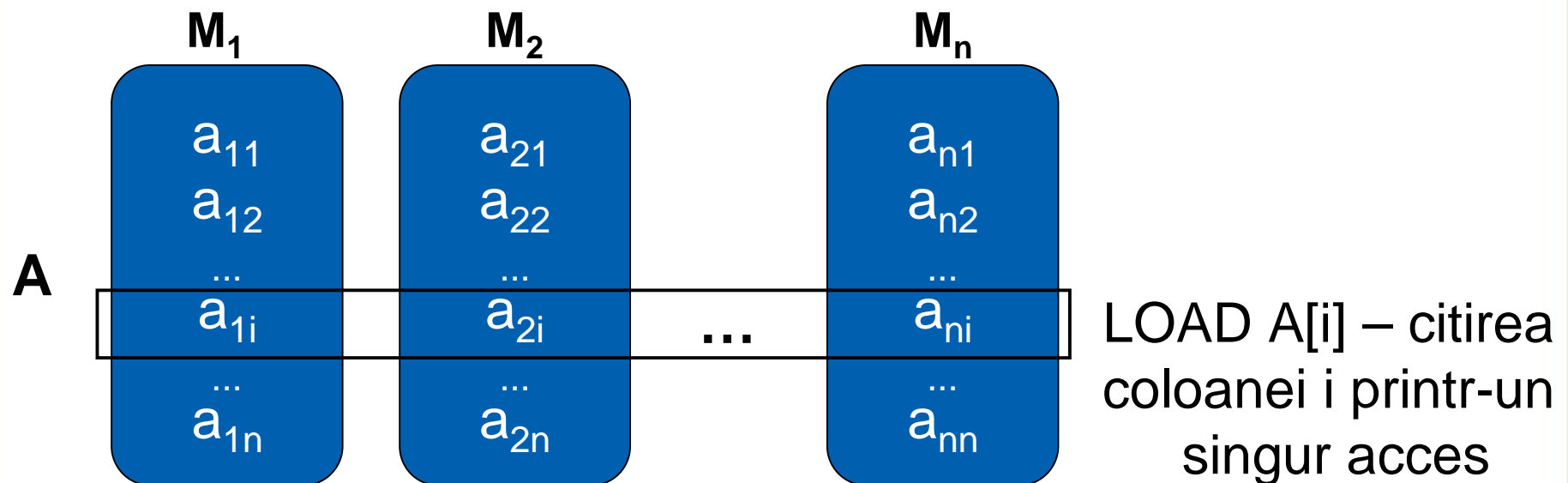

Reprezentarea Directa pe Coloane

20

- Matrice $A[n,n]$ & structura SIMD (n procs/memorii)
- Cu acces simultan la coloanele matricei:
  - Acces secvential la linii
  - Acces paralel la coloane

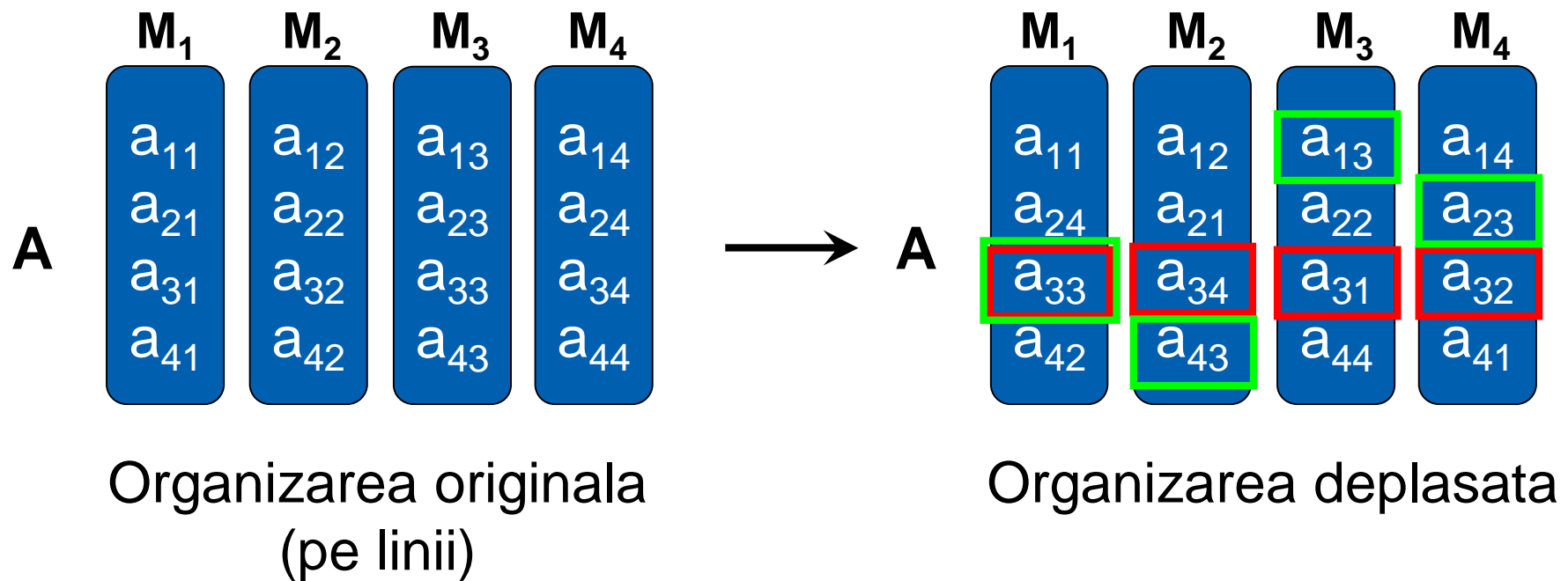
Reprezentarile directe pe linii/coloane sunt incompatibile la același moment de timp

Reprezentarea Deplasata Ciclica

21

- Matrice $A[4,4]$ & structura SIMD (4 procs/memorii)
- Cu acces paralel la **liniile** & **coloanele** matricei:
  - Exemplu valid pt inmultirea matricelor (linia & coloana 3)

Necesar un shuffling cu retea de comutatie (a_{i1} nu e pe P_1)

Concluzii Organizarea Datelor

22

- Trade-off simplu:
  - Programe simple → acces secvential la linii & coloane
  - Programe complicate → acces paralel la linii & coloane
- Cu organizarea deplasata accesul la linii & coloane se face intr-un singur ciclu:
  - La linii – adresa fizica/actuala a liniei
  - La coloane – sunt necesari registre index private in P_i :
    - Pt acces la Col i , vectorul index e deplasat ciclic pana 0 e la M_i
    - Se difuzeaza adresa liniei 0 cu indicatia de indexare locala
    - Aducerea in pozitia corecta se face prin retea de comutatie P-P
- Costul platit paralelismului este **consistenta datelor!**
- Cu RC cross-bar → nu conteaza asezarea datelor (setare cross-bar sau index local inainte de operatii)

Exemplu – Suma pe Coloane

23

- Problema: $A[n, n] \rightarrow$ se dorește suma pe coloane a matricei A într-un vector $SUM[n]$
- Cu organizarea pe linii – suma se face secvențial, linie cu linie, fiecare P_i calculează suma pe câte o coloană

```
 $SUM[k] = 0 \quad (0 \leq k \leq n - 1)$   
for  $i = 0$  to  $n - 1$   
     $LOCINDEX[k] = i \quad (0 \leq k \leq n - 1)$   
     $SUM[k] += A[LOCINDEX[k], k] \quad (0 \leq k \leq n - 1)$   
end i loop
```

- **LOCINDEX** e un index local din P
- Fiecare citire din memorie aduce n elemente ce sunt adunate la cele n sume parțiale pe cele n P
- Complexitatea este... $O(n)$

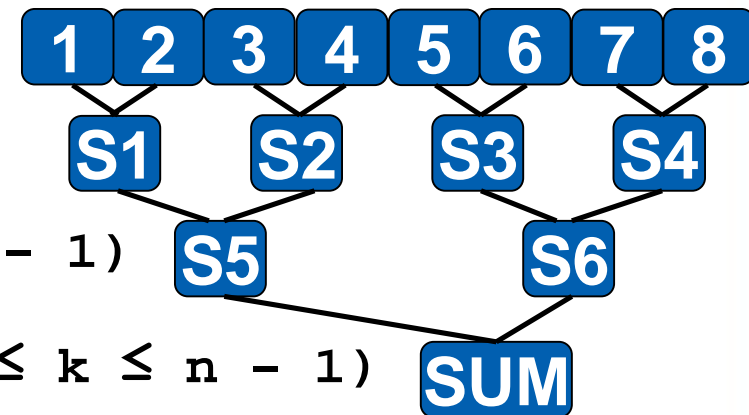
Exemplu – Suma pe Linii

24

- Problema: $A[n, n] \rightarrow$ se doreste suma pe linii intr-un vector **SUM**[n]
  1. Organizarea pe linii duce la o complexitate $O(n^2)$
  2. Organizarea pe coloane duce la un algoritm de transpunere
  3. Folosind registre temporare asociate P_i -urilor (**TEMP**[k]) $O(n \log_2 n)$
  4. Se doreste o complexitate $O(n)$ astfel incat trebuie cautata alta solutie

- Solutia 3 este:

```
for i = 0 to n - 1
  TEMP[k] = A[i,k] (0 ≤ k ≤ n - 1)
  for j = 1 to n - 1
    TEMP[k] += TEMP[k-j] (j ≤ k ≤ n - 1)
  end j loop
  SUM[i] = TEMP[n-1]
end i loop
```


$O(n \log_2 n)$

Exemplu – Suma pe Linii (cont)

25

- Solutia 4: pentru o complexitate $O(n)$ → se va folosi cate un index local pentru fiecare P_i (e absolut necesar)
- Algoritmul este:
`SUM[k] = 0 (0 ≤ k ≤ n - 1)`
`LOCINDEX[k] = k (0 ≤ k ≤ n - 1)`
`for i = 0 to n - 1`
    `SUM[k] += A[LOCINDEX[k], (k - i) mod n] (0 ≤ k ≤ n-1)`
`end i loop`
- Se aduna cate o **diagonala** la suma curenta
- Diagonala e deplasata ciclic spre elementul adjacent
- $A[\text{LOCINDEX}[k], k]$ nu este altceva decat coloana k din matrice!
- TA: Rezolvarea sumelor pe linii & coloane cu organizarii deplasate a datelor

M_1	M_2	M_3	M_4
a_{11}	a_{12}	a_{13}	a_{14}
a_{21}	a_{22}	a_{23}	a_{24}
a_{31}	a_{32}	a_{33}	a_{34}
a_{41}	a_{42}	a_{43}	a_{44}

- Elaborarea unor algoritmi eficienti necesita
  - Organizarea corespunzatoare a structurilor de date
  - Registre locale ale sistemului de calcul
  - Existenta unei retele de comutatie P-P
- Etapele elaborarii unui program sunt:
  - Descrierea algoritmului
  - Paralelizarea algoritmului
  - Optimizarea paralelizarii curente

What Next?

27

- Q & A?
- Next time:
  - Structuri SIMD:
    - Probleme de Comunicatii intre Procesoarele unui Sistem SIMD
    - Deplasarea Ciclica a Datelor intre Procesoare
    - Intercalarea Perfecta
    - Conectarea Inversa
    - Permutari Elementare